

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

B-dul Primăverii nr. 22, sector 1, București, Tel: 0213143400 int.3000, Email: drparlament@gov.ro

Nr. 5917/2026

19-05-2026

Către: DOMNUL MARIO OVIDIU OPREA,
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data
de 14 mai 2026

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Biroul permanent al Senatului

25310224, 21.05.2026.

Vă transmitem, alăturat, în original, ~~punctele de vedere ale Guvernului referitoare la:~~

1. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (Bp. 71/2026, L. 205/2026);
2. Proiectul de Lege privind protecția profesională, juridică și psihologică a personalului cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și al Ministerului Apărării Naționale (Plx. 75/2026, Bp. 721/2025);
3. Propunerea legislativă pentru modificarea art. 113 alin. (11) din Ordonanța de urgență nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (Bp. 83/2026).

Cu deosebită considerație,

/ NINI ȘĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *proiectul de lege privind protecția profesională, juridică și psihologică a personalului cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și al Ministerului Apărării Naționale*, provenit dintr-o propunere legislativă, inițiată de domnul deputat PSD Andrușcă Lucian Nicolae (Plx. 75/2026, Bp. 721/2025).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unui cadru general de protecție profesională, juridică și psihologică pentru personalul cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și al Ministerului Apărării Naționale, în vederea prevenirii uzurii profesionale, consolidării stabilității instituționale și sprijinirii tranziției la încetarea raporturilor de serviciu.

II. Observații

1. Analizând fondul soluțiilor normative, se impune a fi evidențiat faptul că acestea sunt lipsite de predictibilitate, în sensul prevederilor art.8 alin.(4) și art. 36 alin.(1) din *Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, întrucât, prin caracterul general al

unor prevederi propuse și prin modalitatea lacunară de reglementare, care nu au rolul de a norma efectiv, acestea sunt de natură a institui anumite concepte sau principii/reguli de drept, fără a stabili la nivelul legislației primare un minimum de coordonate de natură să releve care este intenția de materializare a acestora, lipsind, astfel, de substanță norma propusă în ansamblul său.

De altfel, caracterul ambiguu al demersului legislativ rezultă încă din primele două articole ale inițiativei legislative, deoarece, plecând de la categoria persoanelor a căror protecție se urmărește prin acest demers, constatăm că, deși în cuprinsul art.1, care exprimă scopul reglementării, este făcută trimiterea la „*personalul cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și al Ministerului Apărării Naționale*”, analizând prevederile art. 2 alin. (1), înțelegem că reglementările ce se urmăresc a fi instituite vizează „*personalul cu statut special și personalul civil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și al Ministerului Apărării Naționale*”, aflat în activitate, prin urmare apare neclară intenția de reglementare.

În plus, observăm că dispoziția preconizată se aplică exclusiv personalului cu statut special și personalului civil din *Ministerului Afacerilor Interne și al Ministerului Apărării Naționale*, fapt care poate determina crearea unei discriminări față de aceleași categorii de personal din celelalte instituții publice din sistemul de apărare, aflate în situații analoge și comparabile.

Precizăm că întregul proiect legislativ prezintă un aspect de neclaritate în privința domeniului de aplicare, în condițiile în care sintagma „*persoane cu statut special*”, utilizată de inițiator, nu este identică în semnificație cu expresia „*funcționari publici cu statut special*”, care este consacrată în legislația în vigoare.

Prin urmare, aceste expresii nu corespund sintagmelor deja consacrate în legislația specifică în vigoare, care definesc categoriile de personal existente în cele două ministere. În argumentare, amintim că, potrivit art. 17 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările și completările ulterioare*, „*personalul Ministerului Afacerilor Interne se compune din: funcționari publici, polițiști - funcționari publici cu statut special, cadre militare în activitate, personal contractual, precum și soldați și gradați voluntari*”. De asemenea, categoria „*personal cu statut special*” nu face parte nici din personalul Ministerului Apărării Naționale,

acesta fiind „format din personal militar și personal civil”, potrivit prevederilor art. 43 alin. (1) din *Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

De asemenea, luând în considerare faptul că, așa cum se stipulează în cuprinsul *Expunerii de motive*, intenția este aceea de a crea un „cadru legislativ general care să asigure predictibilitate, prevenție și tratament unitar”, nevoia de stabilire a măsurilor concrete care sunt avute în vedere de inițiatorul proiectului legislativ capătă un caracter imperios, în contextul în care anumite aspecte reglementate fac deja obiectul legislației în vigoare, fiind implicit aplicate în scopul sprijinirii și al protecției personalului vizat de această intervenție legislativă.

În acest sens, exemplificăm faptul că art. 4 din inițiativa legislativă (care vizează dreptul la asistență juridică) instituie, în termeni generali, un drept deja existent pentru personalul Ministerului Afacerilor Interne, fără a preciza raportul cu reglementările în vigoare, ceea ce poate conduce la crearea unui paralelism legislativ, aspect care încalcă prevederile art. 16 din *Legea nr. 24/2000*.

Astfel, semnalăm faptul că, în ceea ce privește situația polițiștilor, acest domeniu este acoperit de prevederile art. 28 alin. (1) lit. o) și art. 28¹ din *Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare*, respectiv de prevederile *Normelor de aplicare a dispozițiilor privind dreptul polițistului la decontarea cheltuielilor de asistență juridică*, aprobate prin *Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 139/2024*.

Totodată, în ceea ce privește situația cadrelor militare din Ministerul Afacerilor Interne, acest domeniu este acoperit de prevederile art. 9 lit. e) din *Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare*, coroborate cu art. 109 din același act normativ, precum și de prevederile *Ordinului ministrului administrației și internelor nr. 118/2012 privind condițiile în care se suportă de către unitate sumele necesare asigurării asistenței juridice a cadrelor militare din Ministerul Afacerilor Interne pentru fapte săvârșite de acestea în exercitarea, potrivit legii, a atribuțiilor de serviciu, cu modificările și completările ulterioare*.

Pe de altă parte, referitor la soluția propusă de inițiator, potrivit căreia și personalul civil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Apărării Naționale să beneficieze de asistență juridică asigurată de stat, supunem atenției faptul că norma în discuție poate intra

în contradicție cu prevederile *Legii nr.53/2003 privind Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, și ale *Legii nr.188/1999 privind statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, deoarece dreptul în discuție nu este prevăzut de actele normative care reglementează drepturile și obligațiile, precum și activitatea personalului civil.

De asemenea, precizăm că art. 9 lit. e) din *Legea nr. 80/1995*, conține deja norme juridice privind suportarea/decontarea, în anumite condiții, a sumelor necesare pentru asigurarea asistenței juridice a cadrelor militare.

Mai mult decât atât, aspectele privind reprezentarea juridică, astfel cum sunt formulate la art. 4 din inițiativa legislativă, sunt în contradicție cu prevederile *Legii nr.514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, cu modificările și completările ulterioare*, și presupun desfășurarea unei activități reglementate prin *Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

În plus, este de observat că neclaritatea textului art. 4 alin. (3) din inițiativa legislativă derivă din contradicția dintre situațiile pe care le reglementează. Astfel, conținutul acestui alineat stabilește că asistența juridică nu se acordă dacă „se constată definitiv reaua-credință”, expresie ce implică constatarea acestei situații prin hotărâre judecătorească definitivă, ulterior acordării asistenței juridice.

2. Din perspectiva sistematizării textului, recomandăm precizăm că nu era necesară structurarea acestuia în capitole. Structurarea textului pe capitole este specifică legilor de mare întindere și codurilor, în cazul unor reglementări de mică întindere se poate redacta textul fără a se marca distinct elementele prevăzute la art. 51¹ alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*, urmând însă această ordine de prezentare.

3. Referitor la art. 2 alin. (3) din inițiativa legislativă, în ceea ce privește mențiunea „prevederile prezentei legi nu au caracter retroactiv”, subliniem că, în sistemul nostru constituțional, neretroactivitatea este o garanție prevăzută de *Legea fundamentală* la art. 15, iar respectarea

¹ (1) Conținutul proiectului de act normativ se sistematizează în următoarea ordine de prezentare a ideilor

a) dispoziții generale sau principii generale,

b) dispoziții privind fondul reglementării,

c) dispoziții tranzitorii

d) dispoziții finale

Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, conform art. 1 alin. (5).

În aceste condiții, apreciem că mențiunea este superfluă, întrucât reiterează o garanție constituțională aplicabilă de drept.

Observația era valabilă și pentru art. 3 și 5 din inițiativa legislativă, în ceea ce privește trimiterea la art. 16 din *Constituție* și la *principiul consacrat constituțional al independenței justiției*.

Suplimentar, subliniem că denumirea sau calificarea formală a reglementării ca fiind în acord cu *Legea fundamentală* dată de legiuitor nu este relevantă, ci conținutul său normativ și efectele juridice pe care urmează să le producă.

4. Raportat la soluția normativă preconizată la art. 4 alin. (2) și art. 6 alin. (2) din inițiativa legislativă, din examinarea reglementării propuse observăm că aceasta conține norme cu caracter declarativ, sintagme precum „*asistența juridică poate include*” și „*personalul poate beneficia de consiliere psihologică*” afectează caracterul imperativ al normei, și nu respectă exigențele de tehnică legislativă stabilite de art. 8 din *Legea nr. 24/2000*.

Constatăm, așadar, că normele propuse nu instituie obligații în sarcina entităților menționate, ci sunt redactate sub forma unor recomandări, rămânând astfel la aprecierea acestora în ce măsură vor pune în aplicare dispozițiile preconizate.

Astfel fiind, având în vedere caracterul pur declarativ al intervenției legislative, apreciem că o astfel de reglementare poate determina ambiguități cu privire la efectele pe care legea le-ar putea produce, aspect ce poate pune în discuție afectarea art. 1 alin. (5) din *Constituție*, în componenta privind calitatea legii.

În ceea ce privește art. 4 alin. (3), menționăm că nu rezultă cu claritate autoritatea competentă să constate definitiv reaua-credință sau săvârșirea unei abateri disciplinare grave. Totodată, se impunea definirea noțiunii de reaua-credință, precizarea conduitei (acțiune/inacțiune) raportat la care aceasta se constată, precum și definirea sintagmei „*abateri disciplinare grave*”.

În plus, formulările de genul „*cu respectarea dispozițiilor legale*” - a se vedea art. 4 alin. (1) din inițiativa legislativă, fără să se indice în concret care sunt actele normative sau articolele din actele normative

expres menționate, nu respectă prevederile art. 50² din *Legea nr. 24/2000* cu privire la modul de redactare al normei de trimitere.

5. Cu privire la art.6 și art.7 cap. II din inițiativa legislativă (care vizează evaluarea și consilierea psihologică, respectiv concediul de refacere psihologică), evidențiem faptul că dreptul polițistului la asistență medicală și psihologică este instituit de prevederile art. 28 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 360/2002*, iar condițiile privind acordarea acestuia sunt reglementate prin *Hotărârea Guvernului nr. 677/2003 privind condițiile de acordare în mod gratuit a asistenței medicale și psihologice, a medicamentelor și protezelor pentru polițiști, cu modificările și completările ulterioare*.

Totodată, potrivit acestui act normativ, activitatea de psihologie în Ministerul Afacerilor Interne se reglementează prin norme interne, drept urmare, la nivelul instituției este în vigoare *Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 23/2015 privind activitatea de psihologie în Ministerul Afacerilor Interne, cu modificările și completările ulterioare*.

De asemenea, *Hotărârea Guvernului nr. 355/2007 privind supravegherea sănătății lucrătorilor, cu modificările și completările ulterioare*, stipulează că, în executarea raporturilor de serviciu, apar factori externi de o anumită natură, caracteristici locului de muncă ce afectează funcționarea optimă a lucrătorilor din punct de vedere medical, fizic/psihic și implică o obligație și o preocupare permanentă a Ministerului Afacerilor Interne pentru supravegherea sănătății angajaților.

Mai mult decât atât, *Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, cu modificările și completările ulterioare*, statuează faptul că „*exercitarea profesiei de psiholog se desfășoară (...) în sectorul public, în care psihologii au, după caz, statutul de funcționar public, cadru didactic și alte funcții, potrivit*

² (1) În cazul în care o normă este complementară altei norme, pentru evitarea repetării în text a acelei norme se va face trimitere la articolul, respectiv la actul normativ care o conține. Nu poate fi făcută, de regulă, o trimitere la o altă normă de trimitere.

(2) Dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare.

(3) Trimiterea la normele unui alt act normativ se poate face la întregul său conținut ori numai la o subdiviziune, precizată ca atare. Când actul ce face obiect de trimitere a fost modificat, completat ori republicat, se face mențiune și despre aceasta.

(4) La modificarea, completarea și abrogarea dispoziției la care s-a făcut trimitere, în actul de modificare, completare sau abrogare trebuie avută în vedere situația juridică a normei de trimitere.

prevederilor legilor speciale și regulamentelor sau statutelor instituției respective".

Întregul personal din domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale, precum și membrii familiei beneficiază de servicii psihologice în mod gratuit, potrivit cadrului legislativ existent.

Potrivit art. 3 din *Legea nr. 213/2004*, psihologul cu drept de liberă practică se supune, în exercitarea profesiei, prevederilor legislației naționale, europene și internaționale, referitoare la drepturile fundamentale ale omului. Conform art. 4 alin (1) din același act normativ, psihologul cu drept de liberă practică își desfășoară activitatea pe baza *principiului independenței profesionale*, care îi conferă dreptul la inițiativă și decizie în exercitarea actului profesional, cu asumarea deplină a răspunderii pentru calitatea acestuia.

Calitatea de angajat în cadrul sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională implică adoptarea unui comportament corespunzător principiilor care guvernează acest domeniu și care să nu aducă atingere imaginii instituției, precum și existența unor abilități specifice, atât la momentul încadrării, cât și pe parcursul derulării raporturilor de muncă, pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, raportat la riscurile la care se expun și care sunt nu doar diferite, mai frecvente, dar și cu o intensitate crescută comparativ cu activitatea desfășurată de personalul din alte instituții publice.

De asemenea, conform art. 6 alin (1) din *Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 23/2015*, în exercitarea atribuțiilor profesionale, psihologii sunt independenți profesional, neputând fi supuși influențelor rezultate din subordonarea ierarhică, de natură să conducă la încălcarea normelor legale, deontologice și de bună practică, în vigoare, răspunderea pentru întreaga prestație de specialitate revenindu-le în totalitate.

Astfel, activitatea de psihologie este reglementată în mod corespunzător de legislația și ordinele în vigoare, respectiv de procedurile interne specifice.

Cadrul normativ intern privitor la activitatea de psihologie, dezvoltat, așa cum am arătat mai sus, în conformitate cu norme legale de nivel superior, este conceput astfel încât să răspundă în mod dinamic și activ la nevoile specifice ale personalului deservit. Serviciile de psihologie oferite în mod gratuit personalului din această arie de activitate sunt particularizate raportat la necesitățile de evaluare și asistență psihologică (sub toate componentele sale: profilactică, primară și recuperatorie), în strânsă legătură cu obiectivele instituționale și

asigurarea funcționării optime a individului din punct de vedere al parametrilor psihici.

6. Referitor la acordarea concediului de refacere psihologică, preconizat la art. 7 din inițiativa legislativă, este de remarcat că actul normativ ce are ca obiect de reglementare concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate este *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 399/2006, cu modificările și completările ulterioare*.

Totodată, semnalăm lipsa de claritate a unor construcții normative, generată fie de neconsacrarea legislativă a unor concepte care nu sunt definite nici în cadrul propunerii legislative, sens în care evidențiem sintagma „concediu de refacere psihologică”, fie de folosirea unor construcții ce nu sunt specifice stilului normativ și care pot fi interpretate în mod diferit cum este, spre exemplu, expresia „personalul care părăsește sistemul”.

Mai mult decât atât, privitor la art. 7 alin. (1), prin care se reglementează „concediul de refacere psihologică”, acordat la „recomandarea medicală”, subliniem că nu se distinge dacă acest concediu este asimilat concediilor medicale. În consecință, era necesar să se precizeze, printr-un act normativ de nivel primar, natura juridică a concediului de refacere psihologică, limitele minime și maxime de acordare, autoritățile competente să-l acorde, proceduri, termene, precizări din care să rezulte dacă concediul este plătit precum și dacă pe perioada acordării este recunoscută vechimea în muncă și/sau în profesie.

Totodată, considerăm că era utilă precizarea persoanei competente să emită recomandarea medicală și a modalității de emiteră a acesteia, respectiv la cerere sau din oficiu, inclusiv în urma evaluării psihologice prevăzute la art. 6 alin. (1) din prezenta inițiativă legislativă.

7. Cu privire la art. 8 alin. (1) lit. a) din inițiativa legislativă, subliniem faptul că există mecanisme de siguranță profesională, pentru situația afecțiunilor medicale determinate de activitatea profesională, sens în care evidențiem prevederile art. 33¹ din *Legea nr. 360/2002*, care stabilesc posibilitatea menținerii în activitate, în funcții de polițist, în unități ale Ministerului Afacerilor Interne, a polițistului încadrat într-un grad de invaliditate, ca urmare a rănirii acestuia, în timpul sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu. Același mecanism de menținere în

activitate se aplică și în cazul personalului militar, indicând în acest sens art. 21 alin. (4) din *Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare*.

În plus, în ceea ce privește mecanismul de sprijin, se impune a fi menționat și faptul că soluția normativă de la art. 8 alin.(1) are strict un caracter enunțiativ respectiv „*se instituie un mecanism de siguranță profesională destinat sprijinirii personalului prevăzut la art. 2 (...)*”. Astfel, în lipsa reglementării, în concret, din punct de vedere juridic a mecanismului în sine urmărit, norma propusă nu este aptă să contribuie efectiv la creșterea gradului de protecție profesională, potrivit scopului avut în vedere de inițiator.

De asemenea, este de subliniat că la art. 8 din inițiativa legislativă sunt utilizate două sintagme ce vizează aceeași noțiune, și anume „*mecanism de sprijin*” și „*mecanism de siguranță profesională*”, reglementarea având un caracter incomplet și neclar pentru că nu definește/clarifică în ce constă respectivul mecanism, ci doar enumeră situațiile în care s-ar recurge la acesta.

8. Totodată, în ceea ce privește reconversia profesională și tranziția la încetarea raporturilor de serviciu, aspecte abordate în Cap. III și IV ale inițiativei legislative, menționăm că în această materie, și raportat la domeniul de responsabilitate al instituției militare, sunt incidente prevederile *Ordonanței Guvernului nr. 7/1998 privind unele măsuri de protecție socială a personalului militar și civil*, care se vor aplica în perioada restructurării marilor unități, unităților și formațiunilor din compunerea Ministerului Apărării Naționale, aprobată cu modificări prin *Legea nr.37/2001, cu modificările ulterioare*.

Mai mult, în ceea ce privește art. 9 alin. (1) de la Cap. III, prin care se instituie programe de reconversie profesională pentru personalul care părăsește sistemul, apreciem că acesta este imprecisă și improprie stilului normativ, fiind susceptibilă să creeze dificultăți de aplicare. Se impunea, astfel, precizarea expresă a situațiilor în care poate fi acordată reconversia profesională.

Încetarea raporturilor de serviciu pentru personalul militar și civil din MAI și MAPN este reglementată de acte normative distincte și specifice fiecărei categorii profesionale, cu temeiuri legale și proceduri diferite.

Trecerea în rezervă sau direct în retragere- care echivalează cu încetarea raporturilor de serviciu - a personalului militar este reglementată

de acte normative precum *Legea nr. 80/1995*³, iar încetarea raporturilor de serviciu ale polițiștilor este reglementată de *Legea nr. 360/2002*⁴.

³ ART. 85

(1) Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate pot fi trecuți în rezervă sau direct în retragere, după caz, în următoarele situații:

- a) la împlinirea vârstei standard de pensionare pentru limită de vârstă;
- a¹) la împlinirea vârstei care conferă dreptul la pensie de serviciu pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare, în condițiile legii;
- b) sunt clasați "inapt pentru serviciul militar" de către comisiile de expertiză medico-militară, cu excepția situației în care a intervenit menținerea în activitate în condițiile art. 21 alin. 4;
- c) sunt clasați "apt limitat" de către comisiile de expertiză medico-militară, cu excepția situației în care a intervenit menținerea în activitate în condițiile art. 21 alin. 4;
- d) au împlinit limita de vârstă în grad;
- e) când, în urma reorganizării unor unități și a reducerii unor funcții din statele de organizare, nu sunt posibilități pentru a fi încadrați în alte funcții sau unități, precum și pentru alte motive sau nevoi ale Ministerului Apărării Naționale;
- e¹) la expirarea termenului prevăzut în contractul încheiat în condițiile art. 41¹, dacă una dintre părți nu este de acord cu reînnoirea acestuia;
- f) pentru a fi numiți într-o funcție publică, civilă, cu mențiunea de a fi trecuți în rezervă;
- g) la cerere, pentru motive bine întemeiate;
- h) prin demisie;
- i) când manifestă dezinteres în îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor de serviciu sau în perfecționarea pregătirii lor militare și de specialitate;
- i¹) când nu promovează baremele de pregătire fizică, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției;
- j) când comit abateri grave de la prevederile regulamentelor militare sau de la alte dispoziții legale;
- k) când, pentru o infracțiune săvârșită din culpă, li s-a aplicat prin hotărâre judecătorească suspendarea executării pedepsei sub supraveghere ori a amenzii, precum și în cazurile când au beneficiat de amnistie sau grațiere înainte de începerea executării pedepsei;
- l) când încalcă prevederile art. 4 lit. a) referitoare la deținerea cetățeniei române și a domiciliului în țară;
- m) în cazul neavizării în vederea acordării autorizației de acces la informații clasificate sau certificatului de securitate, la retragere ori în cazul în care aceste documente nu sunt revalidate, din motive imputabile cadrului militar în condițiile legii;
- n) după punerea la dispoziție, potrivit legii, ca urmare a limitării nivelului de acces la informații clasificate, atunci când nu se identifică o funcție corespunzătoare gradului deținut cu o prevedere a nivelului de acces la informații clasificate înscrisă în fișa postului, la nivelul acordat după limitare.

(2) Trecerea în rezervă sau direct în retragere se face din oficiu, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. a), b), d), e), e¹), f), i¹), l), m) și n), la cererea cadrului militar, în situația prevăzută la alin. 1 lit. a¹), la propunerea consiliilor de onoare, în condițiile prevăzute la alin. (1) lit. i) și j), iar în celelalte condiții, la propunerea comandanților unităților din care fac parte, înaintată ierarhic.

(2¹) În Ministerul Afacerilor Interne, trecerea în rezervă sau direct în retragere din oficiu, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. e), m) și n), se dispune după expirarea perioadei de punere la dispoziție, atunci când nu s-a putut realiza numirea într-o funcție corespunzătoare.

(3) Raportul comandanților privind trecerea în rezervă a cadrelor militare în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. h) se înaintează pe cale ierarhică, împreună cu raportul de demisie, celor în a căror competență intră, potrivit art. 43, trecerea în rezervă. Până la comunicarea ordinului de trecere în rezervă, cei în cauză sunt obligați să-și îndeplinească atribuțiile funcțiilor în care sunt încadrați, precum și toate îndatoririle ce le revin.

(4) Pe timpul stării de urgență, de asediu, de mobilizare și pe timp de război, cadrele militare nu se trec în rezervă în condițiile alin. 1 lit. a), a¹), c), d), e), e¹), g), h), i), i¹) și j).

(5) Ofițerii în activitate care au împlinit limita de vârstă în grad pentru clasa a III-a în rezervă, prevăzută la art. 86 alin. 4, precum și cadrele militare care au fost clasate medical «inapt pentru serviciul militar cu scoatere din evidență» se trec direct în retragere, prin aplicarea uneia dintre prevederile alin. 1, în raport cu motivele care determină schimbarea situației militare.

(6) Cadrele militare nu pot fi trecute în rezervă ca urmare a prezentării demisiei pe timpul executării misiunilor prevăzute la art. 2 din *Legea nr. 42/2004* privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările ulterioare, precum și pe timpul executării altor misiuni în străinătate.

⁴ ART. 69

(1) Încetarea raporturilor de serviciu ale polițistului se dispune în mod corespunzător de către persoanele care, potrivit art. 15, au competența de acordare a gradelor profesionale și are loc:

- a) la împlinirea vârstei și a celorlalte condiții necesare pensionării în sistemul public de pensii pentru instituțiile din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale;

În lipsa unei astfel de delimitări, nu putem vedea rațiunea pentru care aceste programe de reconversie profesională s-ar aplica în cazuri precum împlinirea vârstei și a celorlalte condiții necesare pensionării, pierderea capacității de muncă, demisie, destituire, când persoana este condamnată prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, ca urmare a unei sancțiuni disciplinare etc.

Totodată, sintagma „*alte surse legal constituite*” din cuprinsul art. 9 alin. (1) este lipsită de claritate și previzibilitate.

9. Referitor la art. 9 alin. (2), cap. III din inițiativa legislativă, în ceea ce privește sintagma „*ministerele pot încheia*” precizăm că aceasta este formulată generic și imprecis fiind susceptibilă să genereze conflicte de competență.

10. Cu privire la art. 11 din inițiativa legislativă, menționăm că nu era necesar să fie inclus, având în/vedere rolul Parlamentului prevăzut la art. 61 din Constituție, acesta neavând rolul de a veghea aplicarea legii.

11. La art.12 din inițiativa legislativă, în ceea ce privește trimiterea generală la „*norme metodologice proprii*”, subliniem că era necesară

b) la pierderea capacității de muncă, în condițiile legii, cu excepția situației în care a intervenit menținerea în activitate în condițiile art. 33¹;

c) la împlinirea limitei de vârstă în grad profesional;

d) la cerere;

e) la numirea într-o altă funcție publică;

f) prin demisie;

g) la destituirea din poliție;

h) la acordarea calificativului nesatisfăcător, de două ori;

i) când este condamnat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, cu excepția cazurilor în care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere sau amenzii penale pentru infracțiuni săvârșite din culpă, pe baza aprobării persoanelor care au acordat gradele profesionale prevăzute la art. 15;

j) pentru alte motive sau nevoi ale Ministerului Afacerilor Interne, pe parcursul perioadei de punere la dispoziție în condițiile art. 27²¹ alin. (1) atunci când nu s-a putut realiza numirea într-o funcție;

k) când nu promovează examenul de definitivare prevăzut la art. 21 alin. (5);

l) când s-a stabilit că a fost încadrat în mod fraudulos în poliție, chiar dacă aceasta situație a fost depistată ulterior;

m) Abrogată.

n) când polițistul nu a susținut, din motive imputabile, evaluarea psihologică în termen de 3 luni de la data suspendării raportului de serviciu în condițiile art. 27²⁵ lit. h).

o) când polițistul nu s-a prezentat, din motive imputabile, la efectuarea expertizei medico-militare pentru evaluarea capacității de muncă în vederea stabilirii aptitudinii față de îndeplinirea serviciului în poliție, în termen de 3 luni de la data suspendării raportului de serviciu în condițiile art. 27²⁵ alin. (1) lit. h¹).

(2) Pe timpul stării de urgență, de asediu, de mobilizare și pe timp de război, raporturile de serviciu ale polițistului nu pot înceta în condițiile alin. (1) lit. a), c), d), f) și j).

enunțarea obiectului și enumerarea expresă a elementelor ce pot fi reglementate prin norme metodologice.

Totodată, ținând cont de modul de redactare a art. 12 și din ansamblul textelor din prezenta intervenție legislativă, semnalăm că în măsura în care prin *Normele metodologice de aplicare* se crează premisa de reglementare a unor elemente esențiale ale statutului personalului militar, ale polițiștilor, respectiv ale personalului civil din cadrul MAI și MAPN, inițiativa legislativă poate aduce atingere art. 73 alin. (3) lit j) și art. 118 alin. (2) din *Constituție*.

Astfel, referitor la posibilitatea ca prin acte cu caracter infralegal, și anume prin ordine ale ministrului apărării naționale, să fie reglementate anumite aspecte aflate în strânsă legătură cu statutul cadrelor militare învederăm că, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut constant următoarele: „*cadrele militare sunt subiecte ale unui raport de serviciu, iar în exercitarea atribuțiilor ce le revin potrivit legii și prevederilor regulamentelor militare, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii sunt investiți cu exercițiul autorității publice, bucurându-se de protecție, potrivit legii penale (art. 6 din Legea nr. 80/1995). Acest raport de serviciu ia naștere, se execută și încetează în condiții speciale. Pe cale de consecință, elementele esențiale în ceea ce privește nașterea, executarea și încetarea raporturilor de serviciu se referă în mod intrinsec la statutul cadrelor militare, statut care trebuie reglementat prin lege organică, potrivit art. 118 alin. (2) din Constituție, sens în care sunt Legea nr. 550/2004 și Legea nr. 80/1995.*”

Drept urmare, în măsura în care aspectele referitoare la statutul cadrelor militare ce se doresc a fi reglementate prin ordin al ministrului, respectiv „*asimilarea funcțiilor*” sunt aspecte esențiale ce țin de nașterea, executarea și încetarea raporturilor de serviciu ale militarilor, considerăm că acestea ar fi trebuit reglementate prin lege organică, și anume prin prezentul proiect de act normativ, iar nu prin acte cu caracter infralegal. În acest sens, era necesar să se aibă în vedere și considerentele Curții din *Deciziile Curții Constituționale României nr. 905/2020, nr.71/2019, nr. 392/2014, 172/2016, nr. 637/2015*, referitoare la necesitatea respectării art.73 alin. (3) lit. j) din *Constituție*.

Tot astfel, referitor la posibilitatea ca prin acte cu caracter infralegal, și anume prin ordine ale ministrului afacerilor interne, să fie reglementate anumite aspecte aflate în strânsă legătură cu statutul polițiștilor, arătăm că instanța de contencios constituțional a reținut în jurisprudența sa că „*acesta este funcționar public civil, cu statut special,*

potrivit art. 1 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, și că, în conformitate cu art. 2 alin. (1) din aceeași lege, polițistul este investit cu exercițiul autorității publice. În considerarea acestor prevederi legale, statutul său juridic cunoaște elemente derogatorii de la dispozițiile generale care reglementează raporturile de muncă, respectiv Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, polițistul este subiect al unui raport de serviciu, raport care ia naștere, se execută și încetează în condiții speciale. De aceea, aspectele esențiale ce vizează cele trei elemente ale raporturilor de serviciu se referă în mod intrinsec la statutul polițistului, statut care este reglementat prin lege organică, potrivit art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, respectiv Legea nr. 360/2002".

Așadar, reglementarea la nivel terțiar, în mod discreționar, fără criterii clare stabilite prin norma primară, a condițiilor de executare a raportului de serviciu, este de natură a conduce la afectarea art. 73 alin. (3) lit. j) și 118 alin. (2) din Constituție.

12. În ceea ce privește sintagma „fără a genera obligații financiare suplimentare neprevăzute asupra bugetului general consolidat” din cuprinsul art. 10, din inițiativa legislativă, în contextul în care se instituie noi mecanisme - asistență juridică, evaluare psihologică anuală, concediu distinct, reconversie profesională - semnalăm un risc de necorelare cu art. 138 alin. (5) din Constituția României, republicată, potrivit căruia „nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”.

Apreciem că aplicarea prevederilor inițiativei legislative ar putea conduce la un impact negativ asupra bugetului consolidat.

În acest context, menționăm că Guvernul are obligația de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele, obligațiile bugetare și riscurile fiscale, iar adoptarea inițiativei legislative ar influența negativ ținta de deficit bugetar, stabilitatea macroeconomică și ratingul de țară în relația cu organismele financiare internaționale.

Având în vedere constrângerile bugetare actuale, precizăm că inițiativa legislativă nu răspunde obiectivelor de politică fiscală.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ilie Gavril BOLOJAN

Domnului senator Mircea ABRUDEAN

Președintele Senatului